

Interreg
CENTRAL EUROPE

GreenerSites

European Union
European Regional
Development Fund

TAKING
COOPERATION
FORWARD

 Bydgoszcz, 29 – 31 styczeń 2019r.

 Szkolenie dotyczące zanieczyszczeń terenów przemysłowych w ramach projektu GreenerSites pn. Środowiskowa rekultywacja terenów zanieczyszczonych w Europie Środkowej.

 Realizowane na zlecenie Miasta Bydgoszcz przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach

O BOWIĄZKI DLA WŁADAJĄCYCH POWIERZCHNIĄ ZIEMI ORAZ ORGANÓW ADMINISTRACJI W PRZYPADKU HISTORYCZNYCH ZANIECZYSZCZEŃ. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA BADANIA I REMEDIACJĘ.

dr inż. Ewa Janson

Styczeń 2019

G I G

PLAN SZKOLENIA

Omówienie zagadnień:

- obowiązków dla władających powierzchnią ziemi
- w zakresie zgłaszania zanieczyszczenia historycznego powierzchni ziemi,
- rejestrów zanieczyszczeń,
- obowiązków w zakresie przeprowadzenia remediacji.

Historyczne zanieczyszczenia

G I G

Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska dalej p.o.ś., wprowadzone zostały zmiany w zakresie odpowiedzialności za **historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi** skutkujące obowiązkiem remediacji terenu.

Pod tym terminem należy rozumieć „zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona do tego dnia; rozumie się przez to również szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat”.

Historyczne zanieczyszczenia

G I G

W przypadku wystąpienia szkody w środowisku w odniesieniu do powierzchni ziemi (art. 6 pkt 11 lit. c ustawy szkodowej) podmiot korzystający ze środowiska jest obowiązany nie tylko do podjęcia działań w celu:

- ograniczenia szkody w środowisku,
- zapobieżenia kolejnym szkodom i negatywnym skutkom dla zdrowia ludzi lub dalszemu osłabieniu funkcji elementów przyrodniczych, w tym natychmiastowego opanowania, powstrzymania, usunięcia lub ograniczenia w inny sposób zanieczyszczenia lub innych szkodliwych czynników,
- ale także powinien podjąć działania naprawcze, do których zalicza się przeprowadzenie remediacji w rozumieniu przepisów p.o.ś.

Historyczne zanieczyszczenia

G I G

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi identyfikuje się na podstawie rozporządzenia z dnia 1 września 2016r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Ponadto w wymienionym akcie prawnym uregulowane zostały kwestie dotyczące rodzajów działalności mogących z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi wraz ze wskazaniem przykładowych zanieczyszczeń jakie mogą powstać podczas ich funkcjonowania, a także substancje powodujące ryzyko wraz z ich dopuszczalnymi zawartościami w glebie oraz ziemi.

Historyczne zanieczyszczenia

G I G

Czy przedsiębiorca chcąc wykonać badania gruntu pod lokalizację stacji paliw w celu określenia, czy jest on skażony, musi zawsze stosować się do wytycznych rozporządzenia Ministra Środowiska z 1.09.2016 r. o sposobie prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi?

Czy pogładowo może sam wyznaczyć ilość punktów pomiarowych, ilość pobranych próbek i głębokości ich pobrania i zakres parametrów - np. ropopochodne i metale ciężkie?

Czy nawet jeśli znajdzie firmę chcącą wykonać takie badania, to czy może liczyć na to, że będą one akredytowane?

Historyczne zanieczyszczenia

G I G

Choć żaden przepis nie zabrania wykonania badań "według wskazań inwestora", to jedynie badania wykonane zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 1.09.2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, będą akceptowane przez organy i będą mogły stanowić materiał dowodowy w postępowaniach przed organami.

Obowiązująca ustawa z 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska, wskazuje rozporządzenie jako akt określający sposób prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Uwzględnia on m.in. wpływ niektórych rodzajów działalności na stan powierzchni ziemi, w tym stwarzane przez nie zagrożenie dla zdrowia ludzi i stanu środowiska, oraz wprowadza jednolite zasady badań zanieczyszczenia gleby i ziemi, dzięki czemu organ ma możliwość porównania zebranych informacji.

Historyczne zanieczyszczenia

G I G

Przedsiębiorca, który przed określeniem lokalizacji stacji paliw chciałby zorientować się z jakimi skażeniami ma do czynienia, może na własny koszt wykonać badania gruntu w zakresie w jakim będzie mu to potrzebne. Przepisy nie zabraniają wykonania badań w dowolnym laboratorium i w ustalony przez siebie sposób. W tym celu wystarczy skontaktować się z odpowiednią firmą (laboratorium), która przeprowadza badania gleby i zanieczyszczonej ziemi. Dla tego typu badań bez znaczenia jest czy "firma" posiada akredytację czy certyfikat, gdyż badania będą sporządzone "na własny użytek" inwestora. Nie będą one jednak miały żadnej wartości dowodowej przed organami.

Ustawa p.o.ś. w art. 101a ust. 5, wskazuje wytyczne rozporządzenia jako właściwy sposób prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, a w art. 147a p.o.ś. stosowne podmioty wykonujące pomiary wielkości emisji lub innych warunków korzystania ze środowiska.

W razie wątpliwości co do uprawnień "laboratorium" można wpisać nazwę tej placówki na stronie PCA – Polskie Centrum Akredytacji, aby sprawdzić czy posiada on odpowiednie uprawnienia.

Zgłaszanie zanieczyszczenia

G I G

Władający powierzchnią ziemi, który stwierdził wystąpienie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie będącym w jego władaniu, jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić ten fakt Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Zgłoszenie powinno zawierać informacje na temat czasu wystąpienia zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Jednym z załączników do zgłoszenia jest dokumentacja potwierdzająca wystąpienie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w środowisku, w której określone zostaną substancje powodujące ryzyko oraz wyniki badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami (art. 101e ust. 1 i 2 p.o.ś.).

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku zgłaszania potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, przy czym zawiadomienie może złożyć każdy, kto stwierdzi jego wystąpienie, natomiast zgłoszenie składa się odpowiedniemu staroście (art. 1010e ust. 3 i 4 p.o.ś.).

Zgłaszanie zanieczyszczenia

G I G

Jakie są konsekwencje dokonania przez władającego powierzchnią ziemi zgłoszenia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, na podstawie art. 101e ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - dalej p.o.ś.? Czy dokonanie przedmiotowego zgłoszenia skutkuje obowiązkiem przedłożenia do RDOŚ projektu planu remediacji?

Władający powierzchnią ziemi ma obowiązek zgłoszenia tego zanieczyszczenia do RDOŚ, które powinno zawierać elementy wskazane w art. 101e ust. 4 p.o.ś. Zgłoszeniu nie musi towarzyszyć plan remediacji. Plan remediacji władający sporządza tylko wtedy, gdy jest do tego obowiązany. Zatem sporządzenie planu remediacji nie jest zawsze bezpośrednią konsekwencją złożenia zawiadomienia. W kilku przypadkach to RDOŚ nie tylko będzie musiał sporządzić plan remediacji, lecz będzie musiał ją także przeprowadzić (art. 101i p.o.ś.). Obowiązek remediacji został powiązany z tytułem prawnym do nieruchomości, co oznacza odpowiedzialność władającego powierzchnią ziemi za zanieczyszczenia znajdujące się na gruncie będącym w jego władaniu.

Przeprowadzenie remediacji - RDOŚ

G I G

Art. 101i. *Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w przypadku historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, przeprowadza remediację, jeżeli:*

1) *nie można wszcząć wobec władającego powierzchnią ziemi postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku przeprowadzenia remediacji albo egzekucja okazała się bezskuteczna;*

2) *władający powierzchnią ziemi wykaże, że zanieczyszczenie, dokonane po dniu objęcia przez niego władania, spowodował inny sprawca, wobec którego nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku przeprowadzenia remediacji, lub egzekucja okazała się bezskuteczna;*

3) *władający powierzchnią ziemi dokonał zgłoszenia na podstawie art. 12 ustawy z dnia 27.07.2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. poz. 1085, z późn. zm.) oraz starosta uwzględnił zgłoszenie w rejestrze zawierającym informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi, z wyszczególnieniem terenów, na których obowiązek rekultywacji obciążał starostę;*

4) *z uwagi na zagrożenie dla zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku jest konieczne niezwłoczne jej przeprowadzenie.*

Zgłaszanie zanieczyszczenia

G I G

Obowiązek zgłoszenia historycznego zanieczyszczenia nie jest uzależniony od sporządzenia planu remediacji i jej wykonania, ale od stwierdzenia samego faktu historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Władający powierzchnią ziemi nie jest odpowiedzialny za zanieczyszczenia powierzchni ziemi, jeżeli sprawcą tego zanieczyszczenia jest znany inny podmiot (wtedy nie sporządza planu remediacji).

Jeśli jednak sprawca nie jest znany i nie zachodzi żaden z przypadków wskazanych w art. 101i p.o.ś., to opracowanie planu remediacji będzie konieczne. Brak realizacji obowiązku ustawowego, w tym remediacji, powodować może działania wynikające z art. 101m p.o.ś. (nałożenie obowiązku remediacji)

Brak informacji o zanieczyszczeniu

G I G

Przedsiębiorstwo zakupiło w czerwcu 2014 r. teren inwestycyjny. W latach 70. i 80. XX w. funkcjonowały na tym terenie zakłady chemiczne i przetwórstwa tworzyw sztucznych. Aktualnie trwa wyburzanie budynków pozostałych po byłych zakładach. Przed zakupem nie były wykonywane badania pod kątem zanieczyszczeń gruntu. Nie została również przekazana od poprzedniego właściciela żadna informacja dotycząca zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych.

Jak w obecnej sytuacji firma powinna podejść do tematu historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi i ewentualnych szkód wyrządzonych przez poprzedniego właściciela? Jakie działania powinny zostać podjęte?

Brak informacji o zanieczyszczeniu

G I G

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 101e ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - dalej p.o.ś., władający powierzchnią ziemi, który stwierdził historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi na terenie będącym w jego władaniu, jest obowiązany niezwłocznie zgłosić fakt do RDOŚ. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi należy rozumieć - zgodnie z art. 3 pkt 5a p.o.ś. - zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r.; rozumie się przez to także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.

Władający powierzchnią ziemi, na której występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, jest obowiązany do przeprowadzenia remediacji (art. 101h ust. 1 p.o.ś.). Z tego obowiązku władający może zwolnić się wyłącznie pod warunkiem, że wykaże iż historyczne zanieczyszczenie ziemi dokonane po dniu objęcia przez niego władania spowodował inny wskazany podmiot.

Zgłaszanie zanieczyszczenia

G I G

Ze względu na fakt, że zanieczyszczenie w opisanym stanie faktycznym powstało przed objęciem we władanie powierzchni ziemi przez obecnego władającego, to w świetle ww. przepisów obecny władający będzie zobowiązany do dokonania zgłoszenia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, a także do remediacji.

Istnienie i zakres ewentualnego roszczenia wobec sprzedawcy w związku z zanieczyszczonym gruntem w dużej mierze uzależnione są od treści łączącej strony umowy sprzedaży.

Rejestr GDOŚ

G I G

Rozwiązania art. 101c i art. 101d p.o.ś. dotyczą gromadzenia informacji na temat terenów, na których występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest odpowiedzialny za prowadzenie rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, a **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska** w drodze decyzji skierowanej do władającego powierzchnią ziemi, dokonuje wpisu o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi do rejestru - (art. 101c ust.3 p.o.ś.), a także aktualizuje i uzupełnia rejestr (art. 101c ust. 5 p.o.ś.) oraz oznacza aktualny status terenu (art.101c ust. 6 p.o.ś.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska natomiast może dokonywać zmian w rejestrze, jeżeli stwierdzi niezgodność zawartych w nim danych z posiadanymi informacjami, w szczególności wynikającymi z prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Rejestr prowadzony jest przy użyciu systemu teleinformatycznego z podziałem na województwa w sposób umożliwiający sortowanie danych i zestawienie ich dla całego kraju.

Rejestr GDOŚ

G I G

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

Rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi

Rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku

Witaj w systemie teleinformatycznym, w ramach którego od dnia 5 września 2016 r. prowadzony jest:

- rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku (art. 26a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, z późn. zm.](#)),
- rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (art. 101c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [Dz. U. z 2017 r. poz. 519](#)).

<https://rejestry.gdos.gov.pl/>

Logowanie

Organ:

Użytkownik:

Hasło:

Zaloguj

- Minister Środowiska
- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska
- regionalny dyrektor ochrony środowiska
- wojewódzki inspektor ochrony środowiska
- wojewoda
- marszałek województwa
- starosta
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta

Udostępnienie danych w odniesieniu do innych osób fizycznych i prawnych następuje na wniosek na podstawie prawa o dostępie do informacji, w szczególności zgodnie z ustawą z 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Rejestr - wpisy

G I G

Starosta dokonuje identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi m.in. poprzez wykonanie pierwszego etapu badań zanieczyszczenia gleby i ziemi (art. 101d ust. 1 pkt 4 p.o.ś.), sporządza wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (art. 101d ust. 6 p.o.ś.), dokonuje jego aktualizacji raz na 2 lata (art.101d ust.8 p.o.ś.) oraz przekazuje wykaz i jego aktualizację regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych

Celem art.101c ust. 3 i ust. 7 p.o.ś. jest zapewnienie ochrony interesów władających powierzchnią ziemi, które zobowiązują RDOŚ do wydawania decyzji skierowanych do nich, w tym: decyzji o wpisie potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi do rejestru oraz decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru, jeżeli nie potwierdzono obecności substancji powodujących ryzyko w ilości powyżej dopuszczalnych zawartości w glebie i w ziemi lub gdy stwierdzone zanieczyszczenie okazało się szkodą w środowisku, czyli zanieczyszczeniem spowodowanym po dniu 30 kwietnia 2007 r.

Rejestr

G I G

W tym miejscu należy zauważyć, że o obowiązkach w zakresie ochrony powierzchni ziemi decydować będą inne decyzje, bowiem brak wpisu do rejestru nie wstrzymuje postępowań w sprawie ich wydania (art. 101c ust. 11 p.o.ś.). Chodzi tu np. o decyzje: nakładające obowiązek wykonania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi (art. 101f ust.1 p.o.ś.), nakładające obowiązek zwrotu kosztów remediacji (art. 101k ust. 2 lub 3 p.o.ś.), ustalające plan remediacji (art. 101l ust. 2 p.o.ś.), czy obowiązek przeprowadzenia remediacji (art. 101m ust. 1 pkt 2 p.o.ś.).

Szczegółowy zakres informacji w rejestrze, znajduje się w art. 101c ust. 2 p.o.ś.

Obowiązek identyfikacji

G I G

Artykuł 101d p.o.ś. określa zasady prowadzenia przez starostę identyfikacji terenów, na których występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, przy czym dotyczy to wyłącznie terenów, na których prowadzona była działalność mogąca z dużym prawdopodobieństwem powodować to zanieczyszczenie. Oznacza to ograniczenie badań, a tym samym ograniczenie kosztów poszukiwań terenów zanieczyszczonych. Nie będzie więc badań losowych, a badania będą wykonywane jedynie na terenach wytypowanych w drodze analizy dokumentów. Władający takim terenem nie będzie mógł sprzeciwić się wykonaniu badań, bowiem art. 101d ust. 3 p.o.ś. nakłada na niego obowiązek udostępnienia nieruchomości. Co więcej, będzie on zobowiązany do przekazania wszystkich informacji i dokumentów dotyczących zanieczyszczeń, oczywiście, jeśli je posiada.

Obowiązek sporządzenia wykazu

G I G

Na mocy art. 101d ust. 6 p.o.ś. starosta jest zobowiązany do sporządzenia wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Jest to uzasadnione tym, że prowadzi on rejestr gruntów, posiada informacje na temat historii danego terenu.

Zakres zawartych w wykazie sporządzanym przez starostę informacji na temat każdego z potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi zawiera art. 101d ust. 7 p.o.ś. Informacje te mają posłużyć m.in. do planowania finansowania remediacji zanieczyszczonych miejsc, w tym do ustalenia harmonogramu zadań w zakresie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi ustalanego przez RDOŚ, o którym mowa w art. 101j p.o.ś.

Z obowiązku identyfikacji terenów potencjalnie zanieczyszczonych historycznie wyłączono tereny, na których jest prowadzona działalność, której głównym celem jest obronność i bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo międzynarodowe.

Obowiązek sporządzenia wykazu

G I G

Na mocy art. 101d ust. 6 p.o.ś. starosta jest zobowiązany do sporządzenia wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Jest to uzasadnione tym, że prowadzi on rejestr gruntów, posiada informacje na temat historii danego terenu.

Zakres zawartych w wykazie sporządzanym przez starostę informacji na temat każdego z potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi zawiera art. 101d ust. 7 p.o.ś. Informacje te mają posłużyć m.in. do planowania finansowania remediacji zanieczyszczonych miejsc, w tym do ustalenia harmonogramu zadań w zakresie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi ustalanego przez RDOŚ, o którym mowa w art. 101j p.o.ś.

Z obowiązku identyfikacji terenów potencjalnie zanieczyszczonych historycznie wyłączono tereny, na których jest prowadzona działalność, której głównym celem jest obronność i bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo międzynarodowe.

Zgłoszenie zanieczyszczenia

G I G

Zastosowanie art. 18 i art. 19 ustawy o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej z 10.06.1994 r. - dalej u.z.n.s.p. oraz art. 12 ust. 1 ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z 27.07.2001 r. - dalej u.w.u. Teren byłego lotniska wojsk Federacji Rosyjskiej został zgłoszony przez gminę (jednostka, której teren został przekazany) na podstawie **art. 12 ust. 1 u.w.u.**

Czy w opisanym przypadku zgłoszenie ma skutek prawny, skoro u.w.u. reguluje kwestie odpowiedzialności za zanieczyszczenie terenów i w art. 18 oraz art. 19 u.w.u. wskazuje, że obowiązki w tym zakresie określa się w umowach przekazania/najmu/dzierżawy/oddania w wieczyste użytkowanie tych terenów, a zagrożenia ujawnione po zawarciu umowy - likwiduje się na koszt Skarbu Państwa?

Zgłoszenie zanieczyszczenia

G I G

Zgłoszenie dokonane na podstawie art. 12 u.w.u. jest skuteczne. Gmina miała obowiązek dokonania zgłoszenia zanieczyszczenia ziemi lub gleby przejętego przez gminę terenu na podstawie art. 18 ust. 4 u.z.n.s.p., jeżeli po zawarciu tej umowy (z wojewodą), np. sprzedaży, użytkowania wieczystego czy zarządu ujawniły się wskazane zagrożenia dla środowiska powstałe w związku ze stacjonowaniem wojsk Federacji Rosyjskiej. Starosta powinien uwzględnić zgłoszenie w rejestrze terenów zanieczyszczonych i niekorzystnie przekształconych.

Obecnie remediacja terenów przejętych od Federacji Rosyjskiej odbywać się powinna na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska z 27.04.2001 r. - dalej p.o.ś., przy czym remediację tę powinien przeprowadzić i sfinansować RDOŚ, bowiem gmina złożyła zawiadomienie o zanieczyszczeniu powierzchni ziemi na podstawie art. 12 u.w.u., a starosta uwzględnił zgłoszenie w rejestrze zawierającym informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi, zgodnie z art. 101i pkt 3 p.o.ś. Gdyby gmina nie złożyła tego zawiadomienia, to obecnie musiałaby sama przeprowadzić remediację.

Nałożenie obowiązków remediacji

G I G

Art. 363. [Decyzja wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nakazująca osobie fizycznej wykonanie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia albo przywrócenia środowiska do stanu właściwego]

1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działanie negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do:

- 1) ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia;
- 2) przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

Nałożenie obowiązków remediacji

G I G

W świetle p.o.ś. obowiązek remediacji został powiązany z tytułem prawnym do nieruchomości, co oznacza odpowiedzialność władającego powierzchnią ziemi za zanieczyszczenia znajdujące się na gruncie będącym w jego władaniu. Przez władającego powierzchnią ziemi rozumie się właściciela nieruchomości, a jeżeli w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej na podstawie Prawa geodezyjnego i kartograficznego ujawniono inny podmiot władający gruntem - podmiot ujawniony jako władający (art. 3 pkt 44 p.o.ś.). W przypadku pozostałych szkód w powierzchni ziemi wyrządzonych po wejściu w życie u.z.s.ś.n. odpowiedzialność za zanieczyszczenie powiązana jest z podmiotem powodującym zanieczyszczenie, czyli sprawcą szkody. Zatem, data wystąpienia zanieczyszczenia decyduje, jaki podmiot jest obowiązany do przeprowadzenia rekultywacji.

Nałożenie obowiązków remediacji

G I G

Identyfikacja miejsc historycznie zanieczyszczonych ma odbywać się dwuetapowo, w trybie art. 101d p.o.ś.: najpierw starosta sporządzi listę terenów, na których stwierdził występowanie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Taka lista oraz jej aktualizacja mają być przekazywane regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska co dwa lata. Na podstawie danych zawartych w wykazach starosty regionalny dyrektor dokona wpisu do rejestru terenów, na których występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Niezależnie od tych danych regionalny dyrektor ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć na władającego (lub inny odpowiedzialny podmiot) obowiązek prowadzenia pomiarów, jeżeli ze względu na rodzaj prowadzonej przed 30 kwietnia 2007 r. na nieruchomości działalności istnieje duże prawdopodobieństwo wystąpienia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Nałożenie obowiązków remediacji

G I G

Uwzględniając fakt, iż nie każdy zgłaszający ma możliwość przeprowadzenia badań zanieczyszczenia, ustawodawca zwolnił zgłaszającego z obowiązku załączania ich wyników. Badania zanieczyszczenia gleby i ziemi mogą być prowadzone np. w ramach państwowego monitoringu jakości gleby i ziemi oraz przez krajowe jednostki naukowo-badawcze w ramach realizacji różnych zadań i programów.

Źródłem danych w tym zakresie mogą być wyniki badań uzyskiwane w wyniku zlecenia przez potencjalnych nabywców nieruchomości gruntowych, szczególnie na terenach związanych z prowadzeniem działalności przemysłowej. W takich przypadkach załączenie wyników badań przez zgłaszającego nie powinno stanowić problemu, ale ta sytuacja dotyczy ściśle określonego kręgu zgłaszających zanieczyszczenie.

Nałożenie obowiązków remediacji

G I G

Wracając do obowiązków władającego powierzchnią ziemi, podnieść należy, że w przypadku, gdy wykaże on, że historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi dokonane po dniu objęcia przez niego władania spowodował inny wskazany podmiot („inny sprawca”), obowiązek przeprowadzenia remediacji spoczywa na innym sprawcy. Jeżeli jednak zanieczyszczenie zostało spowodowane przez innego sprawcę za zgodą lub wiedzą władającego powierzchnią ziemi, władający powierzchnią ziemi jest obowiązany do przeprowadzenia remediacji solidarnie z innym sprawcą. W takim przypadku odpowiednie decyzje administracyjne kierowane są także do władającego powierzchnią ziemi.

***Dziękujemy za uwagę
zapraszamy do dyskusji***

Główny Instytut Górnictwa
www.gig.eu

